

ТАҚРИЗ

**ба автореферати Султонмамади Гулмамад дар мавзуи: “Динамикаи
чамъшавии пайвастагиҳои фитохимиявии растании сич (*Eremurus*) дар
шароити гуногуни экологӣ” барои дарёфти дарҷаи илмии номзади илмҳои
биологӣ аз рӯи ихтисоси 1.5.6. Биохимия.**

Даҳсолаҳои охир баъди ба даст овардани истиқлолият, дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикисто як қатор корхонаҳои фармасевтӣ таъсис дода шуд, ки онҳо ашёи хомро аз дигар давлатҳо ворид меkunанд, чунки душвориҳо оид ба таъминот ва коркарди ашёи хоми маҳаллӣ ҷой доранд. Аз ин лиҳоз, растаниҳои эфмероидӣ, ки хусусияти шифобахши доранд то ин ҷониб омӯхта нашудаанд ва мавриди таҳқиқот қарор додани онҳо актуалӣ мебошад. Дар робита ба ин, ҳадафи таҳқиқоти гузаронидашудаи Султонмамади Гулмамад омӯختани давраҳои нашествӣ, хосиятҳои физико-химиявӣ, массаи биологӣ, ҷудо намудани пайвастагиҳои фитохимиявӣ аз таркиби растании сичи ҳисорӣ ва сичи калон вобаста ба давраҳои гуногун дар шароити гуногуни экологии мебошад.

Диссертант дар чараёни иҷрои корҳои илмӣ бори аввал аз таркиби растании сичи ҳисорӣ (*E. hissaricus*) ва сичи калон (*E. robustus*) пайвастагиҳои фитохимиявиро ба монанди: рағани мумӣ, пайвастагии фенолӣ карбогидратҳоро ҷудо карда тағйирёбии онҳоро вобаста ба марҳилаҳо омӯхтааст. Натиҷаҳои кори диссертатсионӣ Султонмамади Гулмамад дар давоми солҳои 2017-2022 дар бисёр конфронсҳои байналмилалӣ илмӣ, дар кишварҳои гуногун гузориш дода баҳои мусбат гирифтааст.

Диссертатсия дар ҳаҷми 157саҳифаи матни компютерӣ пешниҳод шуда, аз муқаддима, 4 боб, хулоса, пешниҳодҳо оид ба истехсолот ва татбиқ иборат аст. Дар рисола 19 ҷадвал, 47 расм ва 2 диаграмма замима шудааст. Рӯйхати манбаъҳои адабиёти истифодашуда 234 номгӯй, аз ҷумла 70 муаллиф аз хориҷи дурро дар бар мегирад.

Ҳамин тариқ, мо чунин мешуморем, ки кори диссертатсионии Султонмамади Гулмамад дар мавзуи «Динамикаи чамъшавии пайвастагиҳои фитохимиявии растании Сич (*Eremurus*) дар шароити гуногуни экологӣ», таҳқиқотӣ анҷомёфтаи илмӣ мебошад ва дар ҳаллу фасли маъсалаҳои тағйирёбии пайвастагиҳои фитохимиявии таркиби растании Сичи ҳисорӣ (*E. hissaricus*) ва Сичи калон (*E. robustus*) вобаста ба марҳилаҳо нақши боризе дорад, ки муаллифи он барои гирифтани дараҷаи илмии номзади илмҳои биологӣ аз рӯи ихтисоси 3.01.04- Биохимия сазовор мебошад.

Новобаста аз арзишнокии таҳқиқот, дар кори илмӣ Султонмамади Гулмамад баъзе камбудӣҳо ва хатогиҳо дида мешаванд:

1. Дар боби шарҳи адабиёт аз дастовардҳои олимони дохили кишвар кам истифода шудааст.

2. Дар матни рисола як зумра ҳатогиҳои имлоӣ ва техникӣ ҷой дорад. Кори илмӣ Султонмамади Гулмамад дар асоси талаботи қоидаҳои ба расмӣ даромада таҳия гардидааст. Камбудии дар автореферата диссертатсия ҷой дошта сатҳи буда ба баҳодиҳии умумии он монеа намешаванд

Маводи зиёд ва таҳлили пураи натиҷаҳои илмӣ ба даст овардан диссертант Султонмамади Гулмамад, ки аз онҳо хулосаҳои муҳими назариявӣ ва амалӣ баровардан мумкин аст.

Хулосаи кори илмӣ Султонмамади Гулмамад аз рӯи муҳимият мақсаду вазифа, нағзҳои илмӣ аҳмияти назариявӣ амалии натиҷаҳои ба даст овардашуда, интишорот ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва низомномаи оид ба тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ҷавобгӯ буда, кори илмӣ мазкур ба ҳимояи асоси барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биологӣ аз рӯи ихтисоси 1.5.6. Биохимия тавсия дода мешавад.

Тақриздиханда:

Доктори илмҳои биологӣ, профессори кафедраи
Ҳоҷагии ҷангал ва бунёди ҷаманзори
Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи
Шириншох Шохтемур

Нимадҷонова К.

Суроға: ш. Душанбе н. Сино
кучаи Яккачинор 142 / 3 х. 44

Имзои доктори илмҳои биологӣ, профессор
Нимадҷонова К.Н. ро тасдиқ мекунам:
Сардори шӯъбаи таиноти ҳуқуқи ва кадрҳои
ДАТ ба номи Ш. Шохтемур

Курбонзода А.Х.

10.03.2026

Суроғаи муассиса:

734003, хиёбони Рӯдакӣ 146,
шаҳри Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Тел.: (+992 - 37) 2247207; Факс: 992 - 37.

Email: rectortau31 @mail.ru//www. tajagroun.tj